

Szerkesztő: Nagy-Becskei

Nagy-Becskei

Nagy-Becskei utca 1-6 szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pletts Fer. Pál könyvnyomdája
Nagy-Becskei utca 1-6 szám,
hová a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére ve-
szendő felajánlások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felolvasó szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Hirdetési árak:

Egy napra ----- 20
Hétre ----- 120
Havonta ----- 300
Egy hónap ----- 1000
— Egy sor ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Amokivül az összes hirdetés-
irodáknak.

Megjelentik mindennap

szombat- és vasárnapok kivételével.

Nagybecskerek, 1898.

XXVII. évfolyam. 269. szám.

Péntek, november 25.

December másodika.

Nagybecskerek, nov. 25.

Nem mindennapi „közjogi sérelem“! A kultuszminiszter elrendelte, hogy a tanuló-ifjúság is ünnepelje meg 6 Felsége uralkodásának 50-ik évfordulóját, s mi természetesebb annál, hogy a miniszternek ezért az árlásért meg kellett szenvednie. Belekapaszkodott az ellenzék ebbe a rendeletbe is s ezzel beigazolta, hogy az ellenzék szemében semmi sem szent, sem a király személye, sem a haza érdeke, ha azt hiszik, hogy azzal a kormányt meg-rágalmazhatják, pozícióját gyengíteni vélik. Egyenesen merénylőtről beszélnek, hogy a gyermekeket odaadják bokrétának az államcsíny ünnepe.

A szélsőbal részéről Kiss Albert képviselő tette szóvá a kultuszminiszter rendeletét s pártjának zajos helyeslése közt tiltakozott az ellen. A kormány tagjai eddig, ha csak föltétlenül szükségnek nem mutatkozott, nem szólaltak fel, nem akarván a nyíltan bevallott obstrukciónak segíteni; ez a tárgy azonban, melyet a párt fanatizmusa durva kézzel megbolygatott, olyan, melyet nem negli-gálhatott a kormány.

Báffy báró miniszterelnök Kiss Al-bert beszédének elhangzása után nyomban szólásra jelentkezett s kimutatta, hogy az, a mi ellen ma a függetlenségi párt heveskedik, ez előtt 25 évvel már el-döntött a Házban. Az 1873. november 23-ikán történt, hogy Perczel Béla egykori igazságügyminiszter a közelgő negyed-százados uralkodói jubileum alkalmából indítványozta, hogy a Ház elnökének vezetése alatt nagyobb küldöttség útján üdvözölje 6 Felségét. Megokolásában emelkedett szívvvel említette föl, hogy „e nemzet soha sem fogja elfelejteni, hogy 6 Felsége az 6 bölcsességével és nemes szívével fogva szüntette meg azon egyet-

nem étést, mely trón és nemzet között egy ideig, elég sajnosan, fennállott“.

A Ház akkor csaknem egyhangulag a megünneplés mellett nyilatkozott. Az indítvány mellett szavazott az akkori bal-közép is. Világos, hogy ha ezelőtt 25 évvel megünnepelhetné a Ház és az ország összes törvényhatóságai és testületei, mi sem áll utjában annak, hogy 25 évvel később újból megünnepeljük az immár félszázados évfordulót. Sőt ma nagyobb örömmel s a Gondviselés iránt érzett mélyebb hálával tekinthetünk a trónra, mert e hosszú idő alatt még jobban meg-tanultuk tisztelni és szeretni a leg-alkotmányosabb uralkodót.

A vak párt-fanatizmus sérelmet ke-res ebben is. Meg akarja zavarni az ün-neplés összhangját, mondván, hogy nekünk semmi közünk az osztrák császárhoz, hogy Ferencz József trónra lépte a magyar al-kotmány szétszakítását jelentette. Nem gondolják meg, hogy az a félreértés meg-szűnt, hogy a király és nemzet közötti kölcsönös bizalom és együttérzés már maga elegendően nyomós ok volna arra, hogy ne a multak keserű emlékeit hánytorgas-suk. Nem gondolják meg, hogy az 1867: III. t.-c. 6 Felségének 1848 december 2-iki trónra lépését indeminizálta; hogy nem lehet immár a fölött vitatkozni, hogy van e ok a december 2-dikának megün-neplésére, mert azt a törvény is meg-állapította.

Sérelemről beszélni pedig egyenesen illojális dolog, vagy ha hiányzik ehhez a szándék, úgy dőresség és nagyfoku tapin-tatlanság. Ha az ellenzék 1873 ban kész szeggel hozzájárulhatott december másodi-kának megünnepléséhez, a mai független-ségiék, e törpe epigónok is követhetik példájukat.

Lelketlen dolog lojalitást hangoztatni s a mellett mindig keresve-keresni ama momentumokat, melyek a király és nem-

zet közt fennálló örvendetes együttérzést megzavarhatják. A király, kinek jóságát, irántunk tanusított ragaszkodását és bölcs gondosságát annyiszor éreztük, a multak-nak ezt a felhánytorgatását nem érdemli meg.

Mit akarnak a királylyal? Ferencz Józsefet utoljára sem lehet kettéválasztani, hogy az egyik fele osztrák császár, a má-sik magyar király; az egyik 48 óta ural-kodik, a másik csak 67 óta; ennél fogva semmi közünk a 48-as Ferencz Józsefhez, mert mi csak a 67-ik évtől uralkodó Ferencz Józsefet ismerjük. Ezt a megkülön-böztetés bántó nemcsak arra, a kinek szől, hanem a nemzetnek is, mely rég kibékült a multak eseményeivel.

Epen ennél fogva csak helyeselni és méltányolni tudjuk, hogy a trónralépés jelentős eseményének félszázados évfor-dulója a kormány előrelátó gondosságá-ban részesült. Csak dicséret és nem gáncs illetheti Wlassics kultuszminisztert, ki a tanulóifjúság figyelmét is felhívta az ural-kodóra, hogy a kedélyében romlatlan ifju-ság, a nemzet reménye és jövője is fel-küldhesse a maga hálaimáját ahhoz, ki ily hosszú időn át megtartotta nekünk a mi dicsőségesen uralkodó jó királyunk életét.

Ferenc Ferdinánd főherceg Torontálban.

Nagybecskerek, nov. 25.

Ferenc Ferdinánd főherceg tegnap este 9 óra 50 perckor érkezett Nagybecskerekre a t. h. é. vasutak külön vonatával. A pályaudva-ron, dacára az éjjeli órának, néhány száz főnyi közönség várta kíváncsian az ifju főherceg meg-érkezését.

Ott voltak: gróf Harnoncourt Felix, a főherceg házigazdája, Daniel Ferenc főszolgabíró, dr. Grandjean polgármester, Reitter Oszkár rendőrkapitány, ki tapintattal és körül-tekintéssel gondoskodott a rend fentartásáról, Zadubány állomásfőnök, számos hírlapíró stb.

A „TORONTAI“ tárczaja.

Költészet a képes levelezőlapokon.

Mióta a képes levelezőlapokon először jelent meg egy-egy szerény tájkép felett az „Üdvözlöt . . . ből“, e tény már méhében rejté egy szülemző költészet csiráját. Azt hibáztuk volna, hogy a ro-hanó prózai kor eltapossa azokat a gyöngéd virá-gokat, melyek életünket megazépitik s vége lesz a költészetnek, melyhem idő és nyugalom szükséges, hogy rimeket kereshessünk és találjunk, pedig az idő, — ah idő: az pénz csak a gazdag bankárok zsebében van, akik pedig nem foglalkoznak rimek faragásával. Minek is, mikor ugyanazon idő alatt jövedelmezőbb kuponokat faraghatnak le részvé-nyeikről.

Csalódtunk: a költészet él és virágszik, de úgy látszik, már csak a levelezőlapokra szorult. Utasok, kik minden állomáson gyoravonaton repülnek körösztil megállóhelyeiken megvesznek egy tucat „Üdvözlöt . . . ből“ levelezőlapot, arra ráírkálják nevüket és egy ismerősük címét jelenvén ezzel, hogy „gondoltam rád.“ Vigécek azonban és más költői lelkek a levelezőlap kor-látolt terjedelméhez mérten 2-4 verssort is rákanyarítanak rossz rimekkel s így lepik meg vele „Öt“ vagy a főnök nejét, vagy unokabugát, vagy vigéctársukat, hogy es aztán eldicseked-hessék vele szélesebb társaságban, mutogatva a

verssel is tönkresilyitott Ausichtskartét, mely oly távol országból jött.

Azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy egy sereg képes levelezőlapot tartalmazó hazet-ánk fenekén egész csomó verses terméket talál-tunk, melyekből olvasóink épülésére közrebocsát-hatunk néhányat. Sietünk azonban kijelenteni, hogy ezekből egy sem szól nekünk, összesen szerencsétlen gyűjtő szenvedélyünk juttatott bir-tokunkba.

Az egyik üdvözlöt igen rövid. Az oblongon igen rövid verssoroknak volt csak helye, ezt a szellemes költő így tölté ki:

„Fennebb látod:
Hol barátod
Térhiányos
Olcso János.“

A „főnök“ urnak szól a következő üd-vözlöt:

„Mély tisztelettel szól íme
Kész szolgájanak e rime,
Hogy többet írjak ide még,
Nagyon szükre mérték a tért.“

Egy prózai utas végelgyengülésben kimult verse is előttem hever:

Fáradt vagyok, mint egy megvert eb,
S rossz vacsorától még levertebb,
Mellettem egy vetett ág ásit,
Elnyomva lelkem rimhajtásit . . .

Ebben az emberben egy legeslegifjabb, vagy legöregebb Szász Károly vezett el. Micsoda

mesés rimek egy fáradt elmétől; ha es nem volna fáradt az akadémia összes száz aranyait elűthető a Szász-család és Somló Sándor kezéről.

Más levelezőlapon a kép éppen csak két vékony sornak hagyott helyet. A verses sóhaj ennek megfelelő:

Oh tájkép, hagyj egy kis helyet,
Hadd küldjek egy üdvözlötet!

A szerelem már merészebben szólal meg a levelezőlapon, melyet „Venezia“ gondolás vidéke ékit:

„Imádlak téged, drága angyal,
Tele szívvel és lázas aggyal,
De hogy szerelmem részletesszem,
E szük lap széle áll csak ellen . . .“

Egy kávéházi pénztárnoknőnek szólhatott a „Jungfrau“ lábánál kelt képes lap, melyen a hó borított csucs látható:

Epedve nézek fel a csucsra,
Melyet megmásztam hason csussva,
Miközben rád gondoltam drága,
S a végleg szétfosszlott nadrágra.

Az ezután következő levelezőlap íróját a Rajna mellett rugta meg ballábával a Heine pegazusa, mert a Loreley-termő sziklák alatt így nyögdécsel:

En nem tudom, mi lehetett,
Hogy olyan bus levék,
De hogy mit írjak most neked,
Nem tudom most se még.

atb. A vonat a meghatározott időben rohogott be a pályaudvarba. Elsőnek Ferenc Ferdinánd főherceg szállt ki a vonatból, kit lelkes éljen-mással fogadott a közönség. Ő Fensége igen jó szinben van a dicsára annak, hogy 14 óráig utasított megszakítás nélkül, semmi fáradság sem látszott úde arcán. A főherceg mindenekelőtt fogadta a polgármester, a főszolgabíró és a rendőrkapitány jelentkezését, kiknek ugyancsak magyar nyelven köszönte meg figyelmüket. Azután Harnoncour grótot, kedves régi ismerősét üdvözölte a legmelegebben. A főherceggel együtt érkeztek meg Rónay Jenő főispán és dr. Dellimanics alispán, kik Zombolyán fogadták a főherceget. Ő Fenségét igen kellemesen lepte meg a figyelem s a legszívélyesebben meghívta az urakat szalonkocsijába. A vonat vezetésével Hornicsek főellenőr Hajda Géza felügyelő és Schölnast főmérnök voltak elfoglalva. Az üdvözlések és jelentkezések után a főherceg Harnoncour gróffal kocsiba szállt, míg a második kocsiban Daniel főszolgabíró és ő Fenségének szolgálattevő kamarása Bronn szászados, a következő kocsiban pedig a kíséret foglalt helyett. A társaság egyenesen Ecskára ment, hol a főherceg, mint említettük, Harnoncour gróf vendége lesz.

A vadászatok ma reggel 1/9 órakor veszik kezdetüket.

Ferenc Ferdinánd főherceg értesülésünk szerint vasárnapig marad Torontálvármegyében.

A király halála. Genéből telegrafálják: Gróf Kuefstein osztrák-magyar követ ma adta át azokat a kitüntetések, melyeket Ferenc József király a svájciaknak adott. Az államügyész és a vizsgálóbíró, akiknek nem szabad rendjelt elfogadniok, a királytól sajátkezű köszönő levelet kaptak. Goley és Mayor orvosok, a genfi rendőrség feje s azok a tanárok, akik a holttesten az autopsziát végezték, a Ferenc József-rend középkeresztjét, illetőleg lovagkeresztjét kapták. A Beauvige szálló tulajdonosát az arany érdemkeresztrel, az egyik tulajdonos feleségét pedig az Erzsébet-éremmel tüntette ki a király.

A király uralkodói jubileuma. Bécsből táviratozza tudósítónk: A király e hónap 27-ikén Gödöllőről Bécsbe utazik és december elsejéig ott marad. December elsején délelőtt leányához, Mária Valéria főhercegnőhöz megy Wallsee-kastélyba, ahol december másodikán a legnagyobb csöndben üli meg félszázados uralkodói jubileumát.

Egy aggódó férj sóhaja nejéhez, Törökbecséről:

„Otthon nem spórolsz sört és bort,
Tojást, vaját, zsírt és szidalmat,
De tintát ugyan nem pazarlész.
Hogy vagytok, — erről tollad hallgat.“

„Hotel Fenice“ jelzésű levelezőlap magyar áldása hazafelé:

Rossz ágy, rossz bor,
Lelkem komor,
Rághatlan pecsenye,
Lusta személyzet,
Idő: itélet,
Egye meg a fene.

Még egy Klapphorn-költő is akad a vidám utasok között:

Együtt mentünk fel a ssitnyára,
Margit elől, én meg utána,
De lefelé gurulni kezdve,
Nem néshetünk az etikettre.

Aszonban egy közönséges fejr levelezőlap is jutott a kerembe, melyen rajta volt ugyan az „Üdvözlés“, de minden kép nélkül. Erre egy elrökönyödött pasasér e verses nyögést írta:

Le vagy cáfolva Ben Akiba,
Hiába volt igéd megírva;
Van mégis új a nap alstt:
E sáros,
Kis város,
Hol képes lev. lap nem akadt.

Városi közgyűlés.

Nagybecskerek, november 24.

Egy régen érzett hiányt pótolj tegnap a képviselőtestület, midőn az összes polgárság kívánását teljesítve, behozta a bicikli adót. Sokat lehetne róla pro és kontra beszélni, de a mi jószívű polgármesterünk egy menház létesítésére szánta a befolyó jövedelmet, — némuljon el hát a guny s kívánjuk tiszta szívből, hogy eszentul is minél többen járjanak kereken, hisz öntudatlanul is egy jótékony cél szolgálatába állanak. Annyi bizonyos a tegnapi ülés után, hogy a biciklinek nincsen sok barátja a városatyák sorában, a biciklista-hölgyeknek meg pláne nem. Egy szép őshaju öreg ur ugyanis nem kevesebbet akart, mint azt, hogy a kerékpározó hölgyeket adóztassák meg — duplán. Az indítvány lelkes tetszésre talált s ha a polgármester nem foglal vala ellene állást, tán bizony el is fogadták volna.

Igy azonban nagyobb baj nem történt, csendesesen letárgyalták a „napirendet“, csak az ülés vége felé kezdtek bele néhányan holmi igen hosszú interpellációba, miközben a képviselő urak igen vigán csevegtek, úgyhogy az előző kénytelen volt őket a tanácskozás méltóságára figyelmeztetni. Igaza volt, mert olyan lármát csaptak, mintha az ország házában volnának.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Dr. Grandjean polgármester.

Jegyző: dr. Perisits Zoltán, vár. főjegyző.

Jelen voltak: Zachariás és Pánits tanácsnokok, dr. Végh Lajos ügyész, Hauslader Mátyás számvevő, Mottanovich és Rahák jegyzők, továbbá Filkovich Boldizsár, Bankovich Miklós, dr. Klein Mór, Annau János, Weiterachen Mih., Edinger Péter, Annau István, Kovách Péter, Baader József, Várady József, dr. Vincshidy, Krumenacker Ferenc, Kühn János, Konkoly János, Bauer Henrik, Huber Manó, Delfel József, Delfel Gáspár, Schillesz Lajos, Hirsch Antal, Babinsky István, dr. Gyorgyevits, idb. Steckhardt, ifj. Steckhardt, Devits Anko, Devits Péter, Lukits Mihos, Marinkov Pál, Erasky Ignác, Radits Paja, Czvejanov Ly., Popovits Sándor, Vinczanov Mladen, Mateits T., Ternay Ferenc, Machalek János, dr. Brájer Lajos, Benze Antal, Szekuits Vássa, Nikiforovits Vássa, Otdal Antal, Devits Lyuba, Szabasztian János, Stefanovits Acza, dr. Annau Ernő, Dimitrievits György, Grubovics Sándor, Turiaszky Pava, Végh Károly, Popovits Bogdán, Novisits Paja, Wolfinger Viktor, Kurländer I.

Szávits Sándor a polgármestertől azt kérdezi, hogy van-e tudomása arról, hogy egyes kutas az év nagy részén keresztül használhatatlan állapotban vannak. A polgármester az ügy megvizsgálását igéri, mit az interpelláló tudomásul vesz.

1. Torontálvármegye tek. törvényhatósági bizottságának a róm. kath. temető kibővítésére vonatkozólag hozott határozatunkat jóváhagyó 1556. kgy. számú határozata. — Az utrészek telekkönyvileg is a r. k. hitközség nevére irassanak.

2. Ugyanannak az előfogatni szolgalmány mikép leendő teljesítése tárgyában alkotott szabályrendeletet jóváhagyó 1633/898. számú határozata. — A továbbiak ellátásával a városi tanács megbizatik.

3. Ugyanannak a községi kötelékbe való felvételre szóló szabályrendeletet jóváhagyó 1795/898. számú kgy. határozata. — Tudomásul vétetett.

4. Ugyanannak az ipariskolai tanítók választása tárgyában hozott határozatot tudomásul vevő 1156. számú kgy. határozata. — Ujabbán kiadatik az ipartanonciskolai bizottságnak további eljárás végett.

5. Ugyanannak a gyepmesteri telep kiépítéséhez kért segélyt megtagadó 1158/898. számú kgy. határozata. — Tudomásul vétetett.

6. Ugyanannak az öv. Lukits Istvánéknak megszavazott halotti negyedet jóváhagyó 1731/898. számú kgy. határozata. — Jóváhagyatott, tudomásul szolgál.

7. Ugyanannak Weisz Gyula vár. mér. ökllevele ügyében hozott 1499/898. kgy. számú feloldó határozata, valamint ezzel kapcsolatosan Weisz Gyulának a városi mérnöki állásról való lemondása. — Tegnap közöltük.

8. A tekintetes alispáni hivatalnak 276/közp. 898. számú rendelete folytán a központi választmányi tagok választása. — A következő képviselők választattak meg: dr. Brájer Lajos, Franz J. L., dr. Gyorgyevits, dr. Klein Mór, Jessenszky, Mattanovich György, Messer Lipót,

Steinitzer Géza, Szávits Sándor, Végh Károly, Szabó Ferenc, ifj. dr. D-mró Pál.

9. Ugyanannak 56686/898. számú határozata a keskenyágányu vasut hozzájáró utjai tárgyában. — A vámházhoz egy 16 méter hosszúságu ut 1/3 költséget (28 frt) a város viselje. Az alispáni határozat jóváhagyatott.

10. Ugyanannak a városi állatorvosok 71 frt 3 kr. utisszámlája kiegyenlítése tárgyában hozott 61466/898. számú határozata. — Tudomásul vétetett.

11. Hivatalos előterjesztés a köztemető létesítése tárgyában. — A december havi közgyűlésen döntendő el.

12. Hivatalos előterjesztés Zachariás József városi tanácsnok nyugdíjaztatása ügyében. — Az alispán Zachariás szembajára való tekintettel elrendelte a nyugdíjazását. Minthogy azonban nyugdíjaztatása a városi pénztárt 760 frttal megterhelné, másrészt pedig Zachariás egy díjnak segítségével igen jól ellátja hivatalát, a közgyűlés amellet foglalt állást, hogy megmaradjon állásában.

13. A virilisták névjegyzékének kiigazítására kiküldött bizottság jelentése. — A névjegyzék elfogadott.

14. A nagykőrösi mentelep-parancsnokság közeli a bérmenekre vonatkozó szerződését. — A polgármester két 400—400 frtos bérmen beszerzésével bizatik meg.

15. A gazdasági bizottság előterjesztése az állami ménék kiválasztása tárgyában. — A ménék Verseczen fognak beszerzetni.

16. A kerü-bizottság előterjesztése a városi szállótelepen eszközölendő szállótermelés tárgyában. — Egy hold szőlő e célra fordítandó.

17. Polgármesteri jelentés a kerékpárado behozatala tárgyában. — Machalek attól tart, hogy a kereskedők az általuk használt kerekeket is raktáron lévőnek fogják mondani.

Végh Károly a nők biciklijét duplán adóztatná meg.

Dr. Brájer Lajos a humánus célra való tekintettel elfogadja a javaslatot, de azzal a kiegészítéssel, hogy a luxus-kocsik tulajdonosai is adóztassanak meg.

Miután még Krumenacker Ferenc nyilatkozott ez indítvány ellen, a közgyűlés a polgármester javaslatát nagy szótöbbséggel változtatlanul elfogadja.

18. Hivatalos jelentés az október havi rovincsolásról. — Tudomásul vétetett.

19. Hivatalos előterjesztés a casinói vendéglőssel kötendő szerződés tárgyában. — A tanács megbizatik a további eljárásai.

20. A villamosvilágítási bizottság jelentése a villamos telepen tartott vizsgálat eredményéről. — A képviselőtestület kimondja, hogy:

- 100 db Blathy-féle órát beszeres.
- A városi mérnöki állás össze nem egyeztetendő a villammű vezetésével.

21. Hivatalos jelentés a városi számvevő kiküldetésének eredményéről. — Tudomásul szolgál.

22. Rottenberg Jakab vár. adóügyi tanácsnoknak fizetési előleg iránti kérvénye. — Hely adatik.

23. Marinkov János vár. sornok fizetési előleg iránti kérvénye. — Hely adatik.

24. Szabó Sándor vár. községi tanító fizetési előleg iránti kérvénye. — Hely adatik.

25. Öv. Bergkessel Sebestyenné néhai férje utáni halotti negyed iránti kérvénye. — Kiutalványoztatik.

Dr. Végh Lajos vár. ügyésznek a kért 4 heti szabadság megadatik.

Rónay Jenőné kérvényének, melyben a december 3-iki műkedvelői előadás céljára a színház díjtalan átengedését kéri, egyhangulag helyt ad a képviselőtestület.

Ülés vége 5 óra után.

HIREK.

Tájékoztató.

November 27. A nemz. szövetség megalakulása N.-Kikindán.

December 3. Jótékonycélu ünnepély a színházban.

December 12. Közigazgatási bizottság ülése.

A villamos világítással ellátott gödffűrdő reggeli 6 órától nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken d. u. 5 óráig; ugyanazon napokon 6-tól 8 óráig reggeli részére.

— Szabó Ferenc legujabb kitüntése. Mint örömmel értesülünk ő Felsége Szabó Ferenc esperes plébánost, a mi köztisztületben álló lelkipásztorunkat kinevezte bizerei címzetes apáttá. A népszerű plébános e legujabbi kitüntése, — rövid idő alatt a harmadik — bizonyára a legszelesebb körökben fog őszinte meglepedést és örömet kelteni.

— **Vasuti lakoma.** A két napi munkát, melylyel a Szécsény-alibunári és Számos-antalfai vasut megoyitása járt, tegnap pompás lakomával fejezték be a kaszinó éttermében. A lakomán 80 személy vett részt. Az asztalfőn ültek dr. Barthos Andor miniszteri titkár, Horánszky főfelügyelő, Poroszkay Béla főügyész (a hivatalosan távollévő fő- és alispán képviselőjében), dr. Mihalovich Ödön árvaszéki elnök, Faur Kornél államépítészeti hivatalfőnök, dr. Grandjean polgármester, Braun Vilmos pénzügyigazgató, Szávits Gerő főszolgabíró, Réczey Gyula a t. h. é. v. igazgatója. Az első felköszöntőt Poroszkay főügyész mondta, ki szellemes fordulatokban Barthos és Horánszky urak egészségére emelte poharát, mire Barthos egy pompás improvizációban kifejtette, mily szívesen jön Torontál vármegyébe. Elteti Poroszkayt. Faur Kornél szép szavakban méltányolja Barthos érdemeit. A politikai hatóságok nevében hosszú életet kíván Barthosnak, hogy még sokat munkálkodhasson hazánk javára. Dr. Grandjean polgármester leendő felköszöntőjét majosan megéljenesték. Poharát a főispán, alispán és Torontálvármegye áldozatkész polgárait emelte. Poroszkay Béla a vállalkozó Freund céget élteti, kívánja, hogy még sok vasutat építsen Torontálban. Poroszkay Béla humoros tózatban a sajtó képviselőit aposztrofálja, mire Balassa Antal (Pesti Napló) Torontálvármegye vendégszerető közönységét élteti. Poroszkay élteti Réczey igazgatót és Scheiber főmérnököt, mire Scheiber felköszönti a vállalat ellenőrzőit Réczeyt, Bieleket és Szállásyot. Faur élteti a vármegye nagytoborzó főügyészét, dr. Brájer Lajos felköszönti Barthost, mint a nemzeti ügy fáradhatatlan apostolát, abban a reményben, hogy nálunk is megalakítja a nemzeti szövetséget, Barthos Andor teleplezi kacagtató humorral Balassa Tónt. A társaság sokáig maradt együtt. A menu pompás volt, hiszen Marcoin Jenő szolgálta fel.

— **Áthelyezés.** A nbeoskeréki kir. törvényszék a módosi kir. járásbíróshoz bites szerb tolmácsnak Nédits János helyébe ideiglenesen Jankovits Athanasz nbeoskeréki kir. törvényszéki szerb tolmácsot rendelte ki.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A torontáli vasutak daleyitének alapszabályait a belügyminiszterium ellátta a bemutatási záradékkal.

— **Hymen.** Kutsera Metód nagybecskereki építész tegnap esküdött örök hűséget Rödigi János temesvári-gyárvarosi takarékpénztári igazgató leányának, Mariska kisasszonynak.

— **A magyar kegyes tanítórend névtára** most hagyta el a sajtót. Ismerve azt a nép-zárúságot, melynek ugy a tanítórend maga, mint az egyes tagok örvendnek, kik közt igen sok a kiváló férfi, néhány statisztikai adattal szolgálunk. Az érdekes könyvből látjuk, hogy a rendben van 258 áldozópap (közöttük 10 arany-misé) 100 ünnepegyes és egyszerű fogadalmas növendék, 9 fogadalmat nem tett és 27 ujoncnövendék, tehát összesen 394 tagja. A szerzetes-tanári pályára összesen 134-en készülnek. Igen érdekes, hogy hány tanuló jár a jelen tanévben a piaristákhoz. Ime a statisztika:

A budapesti IV. kerületi főgimnáziumban	743
A debreczeni főgimnáziumban	202
A kecskeméti főgimnáziumban	314
A kassai főgimnáziumban	104
A kolozsvári főgimnáziumban	418
A kolozsvári rom. kath. lyceumi elemi népiskolában	237
A lévai főgimnáziumban	259
A magyaróvári főgimnáziumban	118
A máramaroszi főgimnáziumban	175
A nagybecskereki főgimnáziumban	278
A nagykanizsai főgimnáziumban	387
A nagyváradon főgimnáziumban	370
A nagyváradon fin- és leányiskolában	681
A nyitrai főgimnáziumban	434
A podolini főgimnáziumban	88
A privigyei főgimnáziumban	97
A privigyei elemi népiskolában	161
A rózsahegy főgimnáziumban	265
A sátoraljai helyi főgimnáziumban	360
A selmecbányai nagygimnáziumban	121
A szegedi főgimnáziumban	860
A szentgyörgyi főgimnáziumban	88
A tatabányai főgimnáziumban	173
A tatabányai elemi népiskola 4-ik osztályában	23
A temesvári főgimnáziumban	547
A trencséni főgimnáziumban	370
A váci főgimnáziumban	408
A vasszécsi főgimnáziumban	376

Összesen: 8667

— **Katalin napja.** Régebbi időkben, ugy látszik, nagyobb tiszteletben tartották Katalin pátronát, mert e névnapon számos helyen fényes bálakat rendeztek és mily szépen, mennyire hivogatólag csengett az ifjak és vének fülébe egykor eme kijelentés: „Katalin-bál.” Ma már minden csendes, sőt lehet mondani, hogy komor. Az idő megöregedett, az időjárás megváltozott és kedélyükben megöregedtek, megváltoztak az emberek is. Régebben enyhe, csilgátfényes volt a Katalin előestéje, az emberek parádés báli kosztümökben tűntethettek a nagy pátrona mellett; most ködfátyol ereszkedett a földre, melyen keresztül nehéz ólmos esőcseppek hullottak a járőrökre; és bizony ilyenkor nem is csoda, ha nem gondolunk a bálra, mert az átázott és átfázott táncos ritkán éri el a másik Katalin- napot. Ez alkalmával — mondhatnók — csak a bakancsosok tűntek; tűntek a nagy kapuk aljában és panaszos, siró hangon dudolázták, hogy „Háromszor is megüzentem: Kati jere kil Kati nem jött ki. Megállj Kati, megbánja ezt valaki!” Hát lehet, hogy megbánja a Kati, de megbánja a bakancsos is, mert ha még sokáig várakozik, nem tudni, melyik lesz az erősebb; a bakancsos szerelme vagy az eső keletlenessége? . . . Soha még ilyen Katalin-nappal Egész éjjel esett az eső, hol abbahagyta, hol újra belek ezedt s reggelre mosolygó tavaszra ébredtünk; a helyett, hogy lesett volna az első hó, ragyogó sít, melegít a nap a Katalinok, Katicák, Katicák tiszteletére.

— **A ki megmentette a királyné vagyonát.** Knéasszony Milévának hívják azt a szegény szerencsétlen kiskindai fiatal szerb menyecskét, kinek rögeszméje, hogy a királyné vagyonát ő mentette meg. A szegény örült tegnap beállított a kiskindai rendőrkapitányhoz s elöadja, hogy fent járt Bécsben, miután hallotta, hogy a királynét tisztára ki akarják fosztani vagyonából és hogy ez ne történhessék meg, jelentkezett a királynénál, hogy megmenti számára a vagyonát, a mi sikerült is erőlyes fellépésének. Mikor mindent rendbe hozott a miniszteriumban s a királynét megnyugtatta az iránt, hogy most már nyugodt lehet, nem bánja most már senki, akkor a királyné kezen fogott — mondja tovább panaszát — és elvezetett egy szoba felé, melyben sok arany volt felhalmozva, s azt mondta a királyné, hogy abból az aranyból nekem 5 zsákkal ad. Mikor már egész közel voltam az aranyhoz, a királyné hirtelen megfogta „frakkomat” s visszatartott s azután kiküldött. Most azért jöttem ide, hogy tessék őt megidézni és arra kényszeríteni, hogy a nekem ígért 5 zsák aranyat megfizesse. Az alkaptány azonnal látta, hogy örülttel van dolga s azt mondotta, hogy talán jó lesz, ha Bécsbe megyen és ott perli. De az asszony erről mit sem akart tudni. Ő követeli, hogy itt itéljék el, mert ő neki itt van a bírósága és nem Bécsben. — Az alkaptány, hogy megnyugtassa szegényt, megígérte, hogy a királynét meg fogja idézni s azután az 5 zsák aranyat is megszerzi neki. — Időközben intézkedett, hogy az asszony a kórházba szállíttassék, a mi meg is történt.

— **A Vigszínház és a Népszínház a vidéki hírlapíróknak.** A Vidéki Hírlapíró Szövetség nevében egy Szávay Gyula alelnökből, továbbá Lovassy Andor, Hegyi Jenő és Lenkei Lajos hírlapírókból álló küldöttség kereste fel tegnap Poroszkay Kálmánt, a Népszínház igazgatóját és Faludi Gábor, a Vigszínház vezetőségének egyik tagját, azzal a kéréssel, hogy ugy a Vigszínház mint a Népszínház egy-egy előadást rendezzen a Vidéki Hírlapírók Szövetsége javára. A küldöttség mindkét helyen kedvező választ kapott. A két előadás valószínűleg december második felében meglesz.

— **Halálozás.** Páncsováról jelentik, hogy Nádasky Dusan kir. törvényszéki vizsgálóbíró Lussin-Picoloban meghalt. A gyászhir nem egészen váratlan, mert Nádasky már évek óta betegeskedett és az utolsó három télen át is keresett gyógyulást enyhébb déli éghajlat alatt tudóbjára ellen. Rendesen jobb színben és megerősödvé tért vissza, de rendkívül terhes hivatala mindig újból és újból megrongálta a különben is gyenge egészségét. Az ő elhunytával a páncsovai kir. törvényszék egyik legképzettebb bíráját vesztette el.

— **Betörés.** Vakmerő betörés történt a minap éjjel a Györgyháza közelében fekvő Velika Gréda nevű pusztán, mely Csávossy Gyula birtokait képezi. A betörés annyival is inkább páratlan, amennyiben a rablók a falon keresztül törtek nyílást és szokatlan uton hatoltak be a pusztán lakó Höfer József lakásába. Itt a halálig megrémült gazda elé töltött fegyvert tartottak és követelték tőle pénzének kiadását Höfer a kényszerhelyzetben összeszedte mintegy 200 frtot kitevő készpénzét és azt átnyújtotta a rablóknak. Miután azok még több értékes tárgyat összeszedtek azzal fenyegették Höfert, hogy feljelentés esetén biztos halálnak néz elébe. Höfer azonban mindannak dacára megette a feljelentést. Az eset annyival feltűnőbb, amennyiben Höfer már 10 éve lakik az említett pusztán annélkül, hogy csak a legcsekélyebb lopás is előfordult volna házában.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése november 25-én.)

Budapest, nov. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ugy a képviselőházban mint annak környékén ma teljes nyugalom honolt. Az egyetem környékén is preventív rendszabályokat alkalmazott a rendőrség, ugy hogy az egész fővárosban ma nem történt rendzavarás.

A mai ülés első szónoka Zichy János gróf volt, ki kifejtve a néppárt álláspontját, ellenzi ugyan a javaslatot, de pártja nevében kijelenti, hogy törvényerőre emelése ellen nem fognak akadályokat gördíteni. (Helyeslés.)

Ezután Hódossy Imre fejtegette hosszasan a nemzeti párt programját. Végül határozati javaslatot terjeszt be, mely szerint a Ház a javaslatot elvesse és a Felséghez feliratot intézzen, melyben a kormány elbocsátását kéri, miután ez az ügyek vezetésére képtelen. Ezzel kapcsolatosan felolvasta az ellenzék legnagyobb része által aláírt felirat szövegét.

Thaly Ferencz nem fogadja el a javaslatot.

Gizella főhercegnő Budapesten.

Budapest, nov. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Gizella főhercegnő ma Budapestre érkezett és két napot fog itt tölteni.

A testőrség Budapessten.

Budapest, nov. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai nap szenzációja az a hír, melyet komolyan vehető körökben beszélnek, hogy a m. kir. testőrséget a honvédelmi miniszterium alá helyezve, Budapestre áthelyezik.

Letartóztatott gőzmalomtulajdonos.

Budapest, nov. 25. (A „Torontál” ered. távirata.) Szabadkáról telegrafálják, hogy ott nagy szenzációt kelt Sümeghi Ferenc tekintélyes gőzmalomtulajdonos letartóztatása. Sümeghi ellen ugyanis sikasztás, család és okirathamisítás miatt feljelentést adtak be a törvényszéknél. Főbűne, hogy hitelezőit kijátszotta és 100.000 frtot érő ingatlanait öcsésére iratta át.

Dreyfus-ügy.

Budapest, nov. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból jelentik: Ma jelent meg a Picquart vád alá helyezésére vonatkozó rendelet. Picquart hamisítás miatt a haditörvényszék elé fog állíttatni.

A tőzsdéről.

Budapest, nov. 25. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Buzában a kínálat és vételkedv egyaránt gyenge; forgalom 18.000 mm., az árak tartósak:

Köttetett:

Buza márciusra	9:80— 9:82
Tengeri novemberre	4:84— 4:86
Zab 1899 márciusra	5:99— 6:01
Répe	12:40—12:50

VASUT-ÜGYEK.

54041/98. szám.

A m. kir. államvasutak
bpest-jobbparti üzletvezetősége.

Anyagszállítási pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége 1899. évben felmerülő szükségletének fedezésére többrendbeli anyagszállításra ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szállítandó anyagok általánosságban következők: tégla, terméskő mindennemű kő és zöm kő, mész, nyelek, takaréktűzhely és kálha alkatrészek s több másfélék.

Az anyagok részletes kimutatása, mely egyszerűségi ajánlati mintául is használandó, egyes csoportokra felosztva az üzletvezetőség anyagbeszerzési osztályánál (I. d.) Budapest, külső kerepesi-ut 2-ik házszámjában kapható.

Ugyanezen kimutatásban fel vannak sorolva az egyéb pályázati és szállítási feltételek. Az ajánlat 50 kros bélyeggel ellátva, lepecsételve s a borítékra „Ajánlat a 45041/98. számhoz” felirattal megjelölve legkésőbb 1898. évi december 12-én déli 12 óráig nevezett üzletvezetőség anyagbeszerzési osztályához beterjesztendő.

Budapest, 1898. évi november hó.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomat nem díjaztatik.)

12.199/898. szám.

Torontáli h. é. vasutak.

Hirdetmény.

Értesítjük a t. c. utazó közönséget, hogy a f. évi november hó 26-án a közforgalom részére megnyitandó szécsány—alibunári vonal szamos—alibunári vonal szakaszán a már kihirdetett vonatokon kívül még 2 új vonat fog közlekedni az alábbi menetrend szerint.

Ezen 2 új vonat szükséglet szerinti személyszállító vonat lévén, csak minden kedden és pénteken menesztatik.

Oda	Szamos—Alibunár	Vissza
Személyvonat	Állomás	Személyvonat
805.*)		306.*)
I. II. III. oszt.		I. II. III. oszt.
1205	ind. Új Alibunár . . . ér.	208
1217	↑ Kevi Szőlő . . .	150
1225	↑ Hánosa . . .	140
1235	↑ Ferdinándfalva . . .	129
1241	↑ Dobricza . . .	123
1251	érk. Szamos . . . ind.	111
—	érk. Szécsány . . . ind.	1150

*) Csak minden kedden és pénteken közlekedik.

Megjegyzések. 1. Az állomások neve mellett belről álló időszámok felülről lefelé, a jobbról állók pedig alulról felfelé olvasandók.

2. Az indulási és érkezési idők közép-európai időre vonatkoznak.

3. A csatlakozó vonalak kisebb betűkkel vannak nyomtatva.

Nagybecskerek, 1898. évi nov. hó 18-án.

s.s.

Az üzletvezetőség.

Hirdetések

Torontálmegyei nagyikindai járás főszó'gabirájától

10922. kig. szám. 1898.

1006—2.2

Pályázati hirdetmény.

Basahid községben egy 500 frt évi fizetés és 50 frt lakbér-átalánnyal jávaldalmazott községi segédjegyzői állás betöltendő lévén, felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket folyó évi december hó 10-ig hozzám nyújtsák be.

Nagy-Kikindán, 1898. évi november hó 21-én.

Grób Béla,
főszó'gabiró.

7675. tkvi. szám 1898.

1009—1.1

148726. I. szám. 1898.

1011—1.1

Arverési hirdetményi kivonat.

A perlaszi kir. bíróság, mint tkvi hatóság a törökbecsei takarékpénztár javára 604 frt tőke, ennek 1897. évi nov. hó 4-től járó 6% kamata, 3 frt 50 kr. óvási, 1/2% váltódíj, 42 frt 50 kr., 10 frt 85 kr. jelenlegi s még felmerülendő költség kielégítése végett az 1881: LX. t. c. 144. §-a alapján s 146. §-a értelmében Avender Krisztina rudolfsnádi lakos ellen a Rudolfsnádi község határában fekvő és a rudolfsnádi 259. sz. tkvben foglalt:

1. sor (495—496.) hrsz. 215. ö. i. sz. ház 249 □-öl udvar és 150 □-öl kertre 144 frt;

2. sor (1419.) hrsz. 200 □-öl szántóra 14 frt;

3. sor 1676. hrsz. 400 □-öl szántóra 13 frt;

4. sor 2232. hrsz. 1 hold szántóra 112 frt;

5. sor 2820. hrsz. 1 hold szántóra 154 frt;

6. sor (3424—3425) hrsz. 1 h. szántó és hold nádasra 74 frt;

7. sor (4310—4311.) hrsz. 500 □-öl rét s 300 □-öl nádasra 21 frt;

8. sor (4627—4629.) hrsz. 420 □-öl rét, 380 □-öl vizállás s 800 □-öl nádasra 33 frt;

9. sor (5713—5715.) hrsz. 545 □-öl szántó, 180 □-öl rét s 1 hold 75 □-öl szántóra 154 frt becsárban az árverést elrendeli s a megállapított feltételeket ezennel közzhírré teszi.

A nyilvános árverés Rudolfsnádi községében 1898. évi december hó 22-dikén d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő egy tkvi hivatalban, mint a Rudolfsnádi községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. A kikiáltási ár a becsár.

2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni

Perlaszon, a kir. járásbíróság, mint tkvi hatóságnál 1898. évi szept. hó 23-án.

Tóth,
kir. aljbíró.

Ház bérbeadás, esetleg eladás.

Az uri-utcában fekvő volt Schuwert-féle, azelőtt Matiegka őrnagy ur által lakott, nagy udvarban álló fölszintes ház azonnal bérbe adandó vagy előnyös feltételek mellett eladandó.

A főépület 4 lakószobából és a szűkecséges mellékhelyiségekből áll; a melléképület 2 szobát tartalmaz.

Bővebb felvilágosítást nyújt a tulajdonos.

974—3.3

Torontálmegyei takaré- és hitelbank.

Hirdetmény.

Alólirott m. kir. pénzügyigazgatóság ezennel közzhírré teszi, hogy irattárából kiselejtezett és mintegy 100 m. mászóra tehető ócska papiranyag eladása céljából f. évi december hó 7-én délelőtt 9 órakor a pénzügyi palota I. emelet 2-ik számú termében árverést tart, melyre árverelni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy a papiranyag, mely a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthető, együttesen fog eladatni s árverelő az árverés megkezdése előtt 80 frt bánatpénzt előre letenni tartoznak.

A vételár készpénzben azonnal lefizetendő.

Bővebb felvilágosítás fent jelzett helyiségben nyerhető.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Kelt Nagybecskereken, 1898. november 22-én.

Láng,

kir. pénzügyi tanácsos,
h. kir. pénzügyigazgató

A melencei-utca 438. sz., szemben a Deák Ferenc-utczával (Molnár-féle ház),

két öt szobából álló

lakás

azonnal kiadó.

Bővebb felvilágosítást nyújt özv. Wéglingné urnó, Melencei-utca 436/20. sz. (988—8.8)

Kabátok, leányok és hölgyeknek a legnagobb választékban, a legolcsóbbtól a legfinomabbig [Kovács] Gedeonnál Nagy-Becsckereken! 816/d—x.5

Hirdetések

felvétetnek

e lap kiadóhivatalában.

közölje velünk becses czimét.

Sabaria Hűbűsörök
és delibűsörök.

LEVELEZŐ-LAP

utján

s mi azonnal küldjük Önnek
húsaraink, füstölhúsaink és
mindennemű kálbász-félék árjegyzékét
franco díjmentesen!

Sabaria-sonka
és disznószir.

ELSŐ SZOMBATHELYI
SERTÉSHIZLALDA ÉS HUSFÜSTÖLŐGYÁR
SZOMBATHELY.